

Matúš Longauer, kaplán. Preložený

Dňom 1. júla 1942 bol preložený Matúš Longauer, kaplán do Starej Haliče. Na jeho miesto bol dišponovaný Štefan Slávik novovysvetený kňaz zo Smižian pri Spiš. Novej Vsi.

Úroda r.1942

Úroda roku 1942 bola veľmi dobrá. Pri mláčačkách boli dozorcí (komisári) menovaní okresným úradom, ktorí dozerali a zapisovali výsledok mlatby. Bez povolenia nesmel nikto mlátiť.

Juraj Šável, prechod zo škol. služby do služieb Min. vnútra

8. septembra 1942 bol úradne prevzatý do služieb Ministerstva vnútra Juraj Šável, učiteľ v Jaklovciach za notárskeho eléva v Jaklovciach. Na jeho miesto bola menovaná Júlia Danková, výpomocná učiteľka z Margecian.

Nová učiteľka

Na uprázdnenú stanicu učiteľskú po Rudolfovi Voškovi bola menovaná Margita Horánska, def. učiteľka z Veľkého Folkmára.- Stanicu nastúpila 1. septembra 1942.

Nové umiestenie provizornej triedy

Z jaklovskej píly preložená bola 1. septembra 1942 trieda do domu žida Schwartza. Zadelený bol tam 4. a 5. ročník.

Lístky na zemiaky

Z tohoročnej úrody zemiakov bolo úradne nariadené odovzdať Najvyššiemu úradu pre zásobovanie prebytok úrody. Ale každému, kto sa preukázal lístkom pre odber zemiakov, bolo povolené zakúpiť zemiaky od tých, ktorí mali prebytok odnieť monopolu.

Štavba a zavedenie elektrizácie

So stavbou a inštalovaním elektrického vedenia započalo sa 15. septembra 1942. Obec na pouličné svetlo v obci schválila 30 lúč. Svietiť sa začne po spravení prípojiek elektrických v jednotlivých domoch asi 15. novembra 1942.

Preloženie kaplána

Štefan Slávik, kaplán v Jaklovciach bol preložený 21. októbra 1942 do Polomky, na jeho miesto príde Danko Štefan zo Spišskej Novej Vsi.

Vládny komisár v obci.

Župný úrad v Ružomberku vymenoval Jozefa Jusku, bývalého starostu obce za vládneho komisára s týmto poradným sborom:

Jozef Kavulič, Ján Macko Hrobko, Andrej Ferčák, Štefan Nalevanko, Andrej Macko, Andrej Almáši.

Povetnostné pomery r. 1942.

Zima bola miernejšia ako predošlého roku, zato pretiahla sa až do 15. marca 1943. Jarné práce r. 1943 začaly sa okolo 15. apríla 1943, celý máj studený a v júni 1943 bolo dáždivé počasie. Úroda je sľubná.

Štefan Daňko, kaplán-preloženie

Doterajší kaplán Štefan Daňko bol Biskupským úradom v Prešove preložený dňa 9. marca 1943 do Divína za kaplána.

Týfus v obci

Z jara 1943 viac ľudí ochorelo na brušný týfus. Z nich dvaja podľahli chorobe. Z úradnej moci bolo nariadené očkovanie proti týfu a paratýfu vo dňoch 29. apríla a 12. mája 1943.

Posviacka fary a zapnutia elektr. sieti v obci dňa 4. júla 1943

Z príležitosti posviacky fary a zapnutia elektrickej sieti obec navštívili:

Jozef Čársky-biskup

Július Stano-minister dopravy

Koloman Slušný, župan Tatranskej župy

Dr. Borsig, okresný náčelník.

(nov. články v kronike na str. 106 – 107)

Zmena kaplána v obci

Od 1. septembra 1943 Biskupský úrad v Prešove dišponoval Pavla Fil'u, rodáka z Heľpy za rk. kaplána pre tunajšiu obec.

Osveta v obci

Osveta v obci roku 1943 pokračovala prísne v intenciách Politickej školy H.S.L.S., ktorú realizovala zväčša Strana sama, i Hlinková mládež, a Branná výchova v obci.- Schôdzky boli obyčajne v nedeľu po popoludňajšej pobožnosti.

Úroda a zásobovanie

Úroda r. 1943 bola priemerná, zásobovanie obyvateľstva o mnoho lepšie ako predošlé roky. Niektoré potraviny zlacnely. (krúpy 5.- Ks. za kilogram v potravnom družstve).

Povetnostné pomery

Zima bola mierna, v januári 1944 bol odmäk, všade vody bolo plno.

Rok 1944

Slúčenie obcí

Vláda na svojom zasadnutí konanom 14. mája 1943 slúčila podľa §- 1 zákona číslo 115/1942 Sl. z. obec Margecany a Jaklovce v jednu obec, pričom stanovila, že hranice katastrálneho územia slúčených obcí sa nemenia voči iným susedným obciam.

Slúčenej vzniklej obci Ministerstvo vnútra vyhláškou zo dňa 25. novembra 1943, čísla 325 – 22/10 – I/ 43 určilo podľa zákona číslo 266/1920 Sb. z. a. n. názov od 1.1. 1944.

Margecany

Občania obce Jaklovce podali proti slúčeniu protest a tak Ministerstvo vnútra prípisom zo dňa 21. februára 1944, číslo 326 – 12/2 – 2/44 nariadilo, aby sa vykonanie vyhlášky Ministerstva vnútra zo dňa 25. novembra 1943, č.- 325 – 22/10 – 1/43, publikovanej pod číslom 509/1943 Úr. nov. až do ďalšieho opatrenia suspendovalo. Administratívna správa oboch slúčených obcí, Margecian i Jakloviec povedie sa samostatne, ako pred slúčením.

Voľba starostu

Vláda Slov. republiky zrušila komisárov obcí a vydala nariadenie, aby na celom území štátu bola prevedená voľba starostov obcí.

Dňa 3.marca 1944 na zasadnutí (členskej schôdzke) Strany bol jednohlasne navrhnutý Jozef Jusko, bývalý komisár politickej obce Jaklovce.

V dôsledku priblíženia sa frontu k našim hraniciam, uvoľnila sa disciplína vo verejnom živote a veľmi sa rozšíril čierny obchod, sťažila sa úradná administratíva najmä keď vláda nariadila evakuáciu obyvateľstva z východnej časti nášho štátu. Nakoľko sa koncom roku 1944 nachádzame v bezprostrednom bojovom pásme, sme svedkami náletov, streľby a hrôzy tohto svetového požiaru.

Kronikár na úradnú výzvu prerušuje túto kroniku s dátumom dňa 21. decembra 1944 na neurčito.

Kronikár: Mária Uličná, učit. na Štát. ľud. šk. v Jaklovciach

Píšem už r. 1946, pretože pomery boly rozhárané a nik nemal chvíľky času písať kroniku.

Ani rok 1944 nie je úplne zaznamenaný. Je to preto, že presný zápis bol by mal neblahé následky na pisateľa.

Patrizáni

Po slovenskom povstaní 29. augusta 1944 v Banskej Bystrici bolo celé Slovensko, vlastne len hory preplnené slovenskými, ruskými a inými dobrovoľníkmi – partizánami. U nás sa prihlásili v noci z 13. - na 14. september 1944. Chceli zabrániť preprave nemeckých vojsk na frontu a vyhodili do vzduchu železničný most na zástavke Jaklovce.

Slovenské povstanie – banskobystrické

V banskobystrickom povstaní sa zúčastnili mnohí naši chlapci a jeden aj padol : Ján Mitrík – Kočiščin.

Vianoce 1944 sú veľmi rušné. Je veľký nával evakuantov z vých. časti Slovenska. Ustupujú Nemci a s nimi maďarské vojsko. U nás strávia Vianoce. Verejné i súkromné budovy sú nimi preplnené. Od hôr sa odráža ozvena kanónov.

1945

Počas bohoslužieb na Nový rok prišla motorizovaná kolona Nemcov. Ich úlohou bolo: mínovať mosty, tunely a strategicky dôležité objekty. Obzerali si všetko čo bude hodné odniesť so sebou. Preto 13. jan. sa miestny hasičský sbor usniesol ukryť striekačku. Ale plán sa neuskutočnil, lebo už na druhý deň bol daný rozkaz : kopať si 20 m od domu protiletectký úkryt. Každý kopal- len doma nie, ale v lesoch- i to len potajomky, aby nevrhli na seba podozrenie, že nadržávajú partizánom. 15. jan. vyhlásená dobrovoľná evakuácia. Neskôr aj nútená pre chlapov od 16 - 60 r.

Dobroľovne šiel len notár, lesná správa a Barborič-obchodník.

18.I.

18. jan. shromaždili Nemci všetkých chlapov na dvore kaštieľa. Brali ich so sebou. Šli skoro všetci čo boli doma, lebo obci hrozilo vypálenie.

Cestou, ktorú konali peši do Kišoviec cez Podhradie a Levoču dve tretiny chlapov ušlo. Keď chlapi odišli a zostaly iba plačúce ženy, deti a starci, Nemci začali rabovačku. Poškodili iba niekoľkých.

19. a 20.I. nesú sa v strašnom tichu-pred búrkou. Nemci vyhadzujú mosty v Margecanoch.

21.I.

20. - 21.v noci vyhodili opravený most na zástavke.21.januára ráno pošiel do vzduchu historický most kamenný-murovaný. V tú noc srútili aj železničný most na dvoch vodách.

Od obeda-v nedeľu 21.I.bolo ticho ako v hrobe.Po obede objavila sa prvá hliadka ČA.Nemci zbadali Zakopanú pod Skaličkami v ominovanom poli už neboli Odišli ku Gelnici.Od čierneho kríža z Gelnice pálili na Margecany a skracujúc diaľku siali strely po celých Jaklovciach.Poškodili 25 domov a pod 54.čísлом vyžiadala si črepina život 58 ročného Jána Guspana.

Osloboditelia – ČA

22.I.

22.I. v pondelok ráno o 7. h. vchádza do Jakloviec z dvoch strán ČA. Jedni od Prešova, druhí od Košíc. Pýtajú sa: „Kudá pišol German?“ Vravia, že včera šiel na všetky strany. „No i charašó! Davaj pokušac nemnoška: sála, vudky i šlo ty maješ, davaj bystro!“ Vďačne dávajú i občerstvujú, lebo prví bojovníci ponáhľajú sa s veselým „spasíbo“ ďalej..... Ved' celú noc u nás bojovali. „Ďalej vpiriod...na Berlín!“.

Za nimi prichádzajú ďalšie pechoty: vozatajci, delostrelci. Pionieri šikovne opravujú mosty,pomáhajú všetci vrátivši sa chlapi. Naokolo je všade nebezpečie. Pod mostami nevybúšené míny, mínové pole pod Skaličkami. Chlapi, vracajúci sa z hôr natrafili na míny a Jozef Jakubišin, 33 roč. (Rapavoho) bol nešťastne zranený a zomrel v košickej nemocnici. Tam je aj pochovaný.

Týždeň neskôr vracal sa domov z Kišoviec 58 ročný Ján Mitrík (Marcinov) a stúpil tiež na mínu. Odtrhlo mu nohu. Zomrel.

Národný výbor

3.II.

3. februára 1945. bola verejná schôdza v ľudovej škole. Odbavovaly sa voľby do národného výboru – nového sriadenia podľa výnosu SNR. Predsedom MNV bol zvolený Jozef Uličný 45 roč., bývajuci pod číslom 23.

Národný výbor sa skladá z 21 členov: Jozef Uličný, preds., František Najvirt 1., Imrich Uličný 8., Ján Eliáš 10, Ondrej Petřík 2 86, Imrich Guspan 15, Jozef Kavulič 24, Ján Kráľ 26, Michal Uličný 36, Jozef Kavulič 59, Ondrej Čech 60, Juraj Zachornadský 98, Michal Klein 277, Jan Kaľavský 276, Michal Dorko 149, Ondrej Almáši 158, Ondrej Jurtinus 175 podpreds., Jozef Jusko 179, Štefan Adamišin 192, Michal Kandra 257, Ondrej Ferčák 116.

Mobilizácia

15.II

Po oslobodení pol Slovenska vyhlásila SNR mobilizáciu 10 ročníkov. 15 .februára dala sa na pochod do boja za oslobodenie Československa aj československá armáda. ČA a ČSA bratsky spolu bojovaly. V bojoch pri Mikuláši padli z našej obce Jozef Guspan 36 roč. (Poľakov) a Ján Petřík 26 roč. (Poľkov). Prvý bol exhumovaný. Leží doma. Obaja zanechali ženy, deti, a obetovali život, aby sme my žili. Česť ich pamiatke!

Mínové pole si vyžiadalo viac obetí. Pri odstraňovaní mín zahynul 20 ročný Ján Jurtinus, 17. III. Mnohých ranilo. Ostatní mladí bojovali na území ČSR a očisťovali vlasť od Nemcov. Víťazného dňa, 9. mája, našli sa v hlavnom meste, v Prahe, odkiaľ rozhlasom pozdravovali svojich doma. Naši našli tiež cestu do Košíc do rozhlasu a radostné pozdravy vracali.

Zásobovanie obyvateľstva sa ťažko darilo. Potravné články na prídel, textílie i obuv na lístky. Cez všetky ťažkosti práca nestála. Kde nešlo dobrovoľne, šlo nútením – milícia – a mosty, trať a tunel sa opravily.

Rudolf Lazarovič

Učiteľstvo v plnom počte nastúpilo už 1. februára. Po čase nastaly zmeny. Kronikár, riad. šk. A. Ferčák odišiel do Ťahanoviec a nastúpil p. Rudolf Lazarovič- z Beňuš. P. Anna Poklembová odišla do Rolovej Huty, M. Kacvinská do Levoče, M. Horanská do Lúčenca. Na ich miesta nastúpili noví, takže školský rok 1945/6 začal sa takto: Rudolf Lazarovič, riad., Júlia Danková def. uč., Anna Hozzová def. uč., Michal Papcún, Alžbeta Pójová, Mária Uličná.

Ešte na jar sa v obci sjednotila mládež do Sväzu slovenskej mládeže (SSM). Jej predseda Ján Mazur, úradník na MNV sa poctive pričínil o povznesenie sväzu. Schádzali sa v,, dome mládeže “- u Bendzúra. Na Vianoce vystúpili už s dvoma divadelnými hrami.

Po dobrej žatve sa zásobovanie zlepšilo, ľudia prestali sa báť hladu i vojny. Poctivou prácou žehnali mieru. Vianoce 1945 niesly sa v radostných tričkách z nastavajúceho pokojného žitia. Veď to byly „prvé Vianoce po fronte!“.

Obnovenie kroniky

Tento zápis spolu zo životopisom kronikára do obecnej kroniky bol spracovaný podľa smerníc vydané bývalým Poverenictvom kultúry dňa 5.I.1956 pod číslom 32 367/55 – 0 – II – 1. Za pomoci niektorých starších občanov, ktorý svojou ochotou prispeli svojimi pripomienkami obnoviť našu zanedbanú kroniku v ktorej bol posledný zápis pred dvadsiatimi rokmi. Postupne s udalosťami budú menovaní i občania.

Popud k vedeniu kroniky vyšla iniciatíva od znovuzvolenej kultúrnej a školskej komisie pri rade MNV s predsedom s. Tomšíkom riaditeľom ZDŠ a novozvoleným predsedom miestného narodného výboru s. Jánom Petrikom.

Životopis-kronikára

Imrich Eliáš narodený 8. júna 1934 v Jaklovciach. V rodnej obci som vychodil 5tr ľudových škôl a 4 stredné v Gelnici. Pochádzam s robotníckej rodiny zo šiestich súrodencov. Na ďalšie študium nebolo finančných prostriedkov. Preto po skončení školy nastúpil som do učilišťa v Partizánskom na profesiu strojny obuvník. Po vyučení som pôsobil ako vychovný pracovník v učilišti až do vojenskej prezenčnej služby. Počas základnej služby bol som dany do školy pre dôstojníkov v zálohe. Po skončení povýšeny do hodnosti podporučíka. Z vojenskej služby vrátil som sa k rodičom ako najmladší pre ich vypomoc. Zanechal som predošlu profesiu pracovnú a nastúpil som do práce v Jaklovciach do Stavohmot ako skladník. Po práci spolu s rodičmi som obrábal necelý hektár ornej pôdy. Pre lepšie pracovné podmienky prestúpil som k železnici do Zásobovacieho skladu v Košiciach ako skladník. Vo večernom štúdiu získal som vyučný list, strojny zámočník.

Som ženatý, máme dvoje deti, máme postavený aj rodinný domček pod číslom 362 vedľa miestneho narodného výboru.

Návrat občanov

Po prechode fronty a oslobodení našej obce od nemeckých okupantov rozpráva Jusko Juraj, ako sa vracajú naši občania z Paňskeho vrchu, čo boli v bunkroch schovaní aby nemuseli ísť s nemcami spoločne z dvora s vrchného kaštieľa. Kto sa neukryl, tak nemci všetkých zobrali do Kišoviec na práca k zakopam. Odtiaľ sa po skupinkách vracali späť do obce. Nejaké značné škody neboli vojnou zapríčinené tak, že nastal radostný život v obci spolu s našimi oslobodencami s ruskými vojakmi. Naši občania, najmä chlapi, hneď nastúpili do práce na železnicu a do vaperky, ktorá nebola poškodená a v plnom rozsahu započala produkovať.

Obnovenie úradu pre miestné záležitosti

Občianske záležitosti na notárskom úrade vybavoval predseda obce Uličný Jozef, ktorý bol i zároveň prvý predseda dedinskej organizácii Komunistickej strany slovenská. Ako úradník pracoval Zakutny Ján.

Patronát nad matričným úradom mal, notár s Kluknavy s. Tkáč. V roku 1947 prišiel do obce notár Kovačik, lenže už ako prednosta úradu narodného výboru, ktorý bol dočasne zvolený. Po zvolení dočasného narodného vyboru, odpadli susedné obce, ostal len Matričný úrad až do dnes.

Rok 1946 - 47

Bola vytvorená ľudová milícia na udržovanie poriadku a likvidáciu zbrani po prechode fronty. Na nižom konci veliteľ bol Eliáš Štefan, stanovisko a kancelaria bola zriadená u pani Šimovej. Na vyššom konci veliteľ bol Michal Budinský uradoval a stanovisko bolo na MNV. Táto složka taktiež napomahala válečnej ruskej linii či už organizáciou povozov alebo pri pomoci ich napredovania. Zvolená bola hneď i

zasobovacia komisia, predseda tejto komisie bol Zahornacky Juraj. Tato komisia mala na starosti zasobovanie základnými potravinarskymi článkami našich občanov. Nakupovať sa chodilo na dediny za Košice, či už zrnó alebo muku. Ta komisia rozdeľovala dodávky známej UNRA či už šatstva alebo konzerv masti a slaniny. V tom období bol skonfiškovaný pozemok na matersku školku. Budova bola stavaná zo štátneho rozpočtu. Bola urobená hruba chyba nakoľko zaklady boli postavené a projektant odišiel. Prišiel ďalší mladý neskusený inžinier, neporozumel zakladom a teraz je opačne vystavená či už vchod a vnútorné usporiadanie.

Rozpredaná pôda mesta Košíc

V tomto období bola rozpredaná t. z. paňska pôda a les, Košického mesta. Tá záležitosť zaujala našich poľnohospodárov ktorých bolo 17, čo chceli odkúpiť všetko. Proti tomu sa na dočasnom národnom výbore na schôdzi verejne a ostro vystúpil Jusko Juraj, aby pole a časť lesa bolo každému po kúsku rozpredané, kto má záujem. Toho návrhu sa priklonili ostatní a nedopustili, čo i každému záujemcovi bolo odpredané. V obci v tom čase každý rodič žháľal niečo nadobudnúť najmä pre svoje deti. V lesnej pôde sa zospolčovali v urbariate a pomenovaných spoločnostiach Krupár a spol, Jusko a spol, v dedine dobre známe mená Srebiani a Japani, v nižnom konci obce Hlinčanske, Skalka, Šľuchta. Z dolného kaštieľa v Huštaku, bol zriadený kultúrny dom, kde sa premietalo pojazdné kino neskoršie stabylné. Vo vrchnom kaštieli bolo zriadené stredisko pracujúceho dorastu. V roku 1947 odišiel zamestnanec mlyna s poza vody. Vhodne je to spomenúť, nakoľko naši poľnohospodari veľmi radi tam chodili na mletie, ženy zasa pod stupy s ľanom a konopmi pre výrobu domáceho platna. Majster sa menoval pán Stari. Po jeho odchode celá prevádzkareň zostala, nik sa o ňu nestaral a po rozpredaní pôdy mesta Košíc není ani stopy po tejto stavbe. V tom čase zanikla i palenčiareň vo dvore a ostala zanedbaná dosť veľká ovčiareň v huštaku, neskoršie zhorela. Pod kaštieľom v takzvanej paňskej záhrade bol vypestovaný pekný park s cudzozemskými kmeňmi stromov, ktorý po prechode fronty bol čiastočne zničený. Dnes sa používa na rôzne iné účely.

Taktiež športová činnosť sa začala oživovať a najmä futbalový oddiel. Pravda v tom čase ešte nebolo futbalového ihriska, čo otom ochotne rozpráva Rendoš Ján č. d. 7. Zápasy vyjednavali len v jeseni ako sa pokosili lúky na Sašine. Ako sceliť Jaklovských futbalistov rozmyšľali a to z vyšných Jaklovciac bol to Liptak Ján, Kočík Ondrej u ulice Kuspan Matej, Rendoš Jan č.7, Uličny Jozef č. 8 a Macko Ján, ktorí boli hlavnými iniciatormi založenia telovychovnej jednoty v Jaklovciach. V roku 1949 v septembri bola založená telovychovna jednota, pri jej kolíske stali a starostlivo pracovali : Humeňanský Ondrej, Rendoš Ján, Liptak Ján, Jakubišin Jozef, Kuspan Matej, Macko Ján, Uličný Jozef a iní. Na domáce majstrovské zápasy sme nemali klubovne. U pani Rendošovej pri zastavke v izbe obliekali sa hostia i domaci hráči. To bolo aj na dvore u Ulicného č. d. 2. a u Humeňanského Ondreja. Po čase sa podarilo získať klubovňu v dome Najvirta č. d. 1.

Materská škola

Pred postavením novej budovy, detska školka bola zriadená u Bencúra vedúca s. Rajchvaldelová. Ťažkosti bolo dosť deti si nosili sami stoličky, ba niektoré sedávali i na dlažke. Dnes už situácia v zariadení je úplne vyriešená, ba až chvalihodná vymoženosť v našej obci. Nová materská škola na vyhone bola dokončená r. 1949. Z roka na rok sa počet žiakov zvyšoval až do dnes. Ba už ani taka kapacita nestačí, ake sú požiadavky od občanov.

Zakladanie JRD

Naša obec taktiež nebola medzi poslednými pri zakladaní Jednotných roľníckych družstiev. V roku 1949 v jesení bolo založené menšinove družstvo s prvým predsedom Uličným Jozefom. Hospodarili na školskej pôde a farskej. Neskoršie prirastali členovia zo súkromníkov. Ako prví boli Kačmarik zo Sašiny a Kráľ Ondrej. Dobrou agitáciou národného výboru a masových složíek sa členstvo rozrastalo. Hlavný hospodársky dvor bol z bývalého paňského dvora. Boli vystavené nové kuriny s kapacitou 500 kurčiat, neskoršie 2.000 a to v Hlinku taktiež i ovčiareň vedľa. Proti tejto stavbe sa stavali niektorí občania, lebo sa rúbali strieborné borovice a ozdobné kry.

Ilegalny pracovník KSS s. Jusko Juraj si spomína pri požiadaní o dobehnutie udalosti v našej kronike o dožinkovej slávnosti Jednotného roľníckeho družstva. Slávnosť sa konala v kaštieli v huštaku. Na tejto slávnosti zaznamenali najväčší odpredaj piva za jeden deň a to 8 hl. Do našej obce v tom čase sa nasťahovali cudzi občania u nás takzvaní baraberi, čo prišli budovať Prefu, o ktorej bude v ďalšej časti pisané. Títo baraberi chceli zabavu spojenú s oslavami rozbyť a vyvolali bitku. Spomínany Jusko, zorganizoval chlapov ako sa patri na tu vec, vedľa v školskej budove ich namlatili.

Rok 1951

Závod v Jaklovci

V roku 1951 započal sa stavať podnik na bývalej pile. O tejto vystavbe ochotne sa zmienil Eliáš Ján č. 90. Závod započali vymeriavať ešte po družstevnom jačmeni. Závod bol daný do prevádzky pod názvom „Trať družby.“ Z traťou družby malo tu súvislosť, že sa tam vyrabali tvárnice pre stavbu Bujanovského tunela. Tento závod mal byť v prevádzke štyri roky, čo bol i tak stavaný. Pravda tomu tak nebolo, nakoľko bol len delimitovaný kamenolom a prevádzka pokračuje i dnes. Ovšem tých zmien v pomenovaní bolo hodne. Ako n.p. Prefa, Oresný stavebný podnik, Stavohmoty, Východoslovenské tehelne, toho času znovu Prefa Jaklovce. Závod sa preorientoval na výrobu betonových stĺpov, škridlic, baňaky, rury, stavebné kvádre atď. Je to veľká výhoda pre našu obec, nakoľko dosť veľký počet pracovníkov tam je zamestnaných.

V tomto roku bola zakúpená prvá práčka a to obecna. Umiestnená bola v kaštieli v huštaku, bola to veľka vyhoda najmä pre naše ženy.

V hornom kaštieli na vyhone bol zriadený internát pre učňovský dorast. Do roku 1952 sa vystriedal i výchovný ústav mládeže. Ako hospodár výchovného ústavu bol Mitřík Jozef z Jakloviec.

Rok 1952 - 53

V roku 1952 – 53 započala výstavba Marčovca i napriek mene peňazi, ktorá postihla v našej obci veľa svedomitých robotníkov, lebo v našom okolí nebolo možné prísť ľahko k obohateniu. Nuž postupne sa stým smierili a znovu započali šetriť čo nasvedčuje mohutná výstavba nových rodinných domčekov na frone. 23. novembra 1952 Zriadené kino v kaštieli v huštaku. V tomto období bola založená organizacia Československého červeného kríža.

Voľby do MNV

V roku 1954 bolo zriadené agitačné stredisko v dome Benzurovom pri kostole. Miestnosť bola pekne vyzdobená Mackom Jánom a tak pripravená na voľby do MNV a do vyšších orgánov. Voľby prebiehali radostne a najmä v skupinách svojích obvodov. Pred miestnosťou hrala hudba z našich radov. Za predsedu Národného výboru bol zvolený Kaľavský Adam. I po voľbach miestnosť bola využitá najmä na rôzne schôdzovanie a na nacvičovanie divadiel a kabaretov. Na vrchu v manzatke sa hrával stolný tenis. V tom roku bola veľká povodeň. Pôvodňou bol strhnutý most na vyšnom konci, po tejto katastrofe bol postavený nový most. Celkova spôsobená škoda pôvodňou bola 300. 000 Kčs.

Rok 1955 – 1956

V Jaklovciach bola zriadená Osemročná stredná v kaštieli na vyhone. Z príslušnej záhrady bolo zriadené pracovne vyučovanie žiakov. Bola to výhoda pre mládež že nemusela cestovať do Gelnice. V roku 1956 sa najviac potešili občania blízko byvajúcich pri hradskej ceste o uprave cesty a to asfaltovej. Obec sa stala čistejšia i napriek z hustenej auto preprave. Cesta ostala bezprašná ba i rodinné domčeky trvajú dlhšie čistejšie a neošpliechané bahnom.

V tomto roku bol daný do prevádzky miestny rozhlas.

I voľby druhe po fronte boli oto radostnejšie r. 1957. Po celi deň vyhravala hudba prostredníctvom rozhlasu. Voľby do NV prebiehali s tajným hlasovacím právom. Občania prichádzali hromadne po obvodoch v doprovode harmoník a úsmevom na tvári. Novo volení poslanci dostali 99,8% hlasov.

Behom tohto roku bola opravená kostolná veža. Farsky úrad viedol pán Vavrek.

Mohutné zveľad'ovanie obce

Pristavená bola sobašná sieň a rozšírenie Mestného národného výboru. Rok 1959 bol oto viac radostnejší pre nás nakoľko bola zriadená štátna sporiteľňa a poštový úrad v budove Národného výboru. Bolo zriadené holičstvo, ktoré prevádzajú

komunálne služby v Gelnici. Obec bola skrašená s výsadbou topoľov okolo ihriska a hnilca smerom ku tajchu. Taktiež bola dokončená výstavba antifiteatra po kaštieľom. Tento kultúrny stanok naši občania prijali s nadšením a vyslovovali chválu iniciatorom a funkcionárom. Že take pobavenie v letných dňoch príde každému milovníkovi kultúry v hod, čo dokazali svojou účasťou preplnenou na amfiteatri.

Ako prve vystupenie bolo okresné kolo Ľudovej umeleckej tvorivosti. Na tejto súťaži vystupoval i náš súbor „Červená Chustečka“, utvorenej z mládeže pod vedením Kaľavského Jána a choreografa riaditeľa ZDŠ s. Orosa. 4. augusta 1959 Osvetova beseda hostila profesionalny súbor Lučnica. Na to vystupenie prišli pozrieť občania zo susedných obcí. Súbor svojim hodnotným programom rozburacal hľadisko v náladu smiech, na druhej strane diváci odmenili ich dlhým potleskom zo skandovaním. Tento súbor u nás vystúpil dva krát. Veru taku činnosť osvetovej besedy v tom období bolo zariadenia hodné susedných obcí najmä z Margecian. O niečo pozdejšie vystupoval súbor Kučerovcov taktiež dva krát. Tiež sme hostili i Poddukelský Ukrajinský ľudovy súbor. Osvetovú besedu v obci viedol Kaľavsky Jozef učiteľ ZDŠ.

Celoobecné JRD

Rok 1959 dlho ostane v spomienkach najmä pre roľníkov. Nakoľko bol rok prelomu v poľnohospodárstve – za socialistickú veľko výrobu. V obci prebehla silná presvedčovacia kampaň za celoobecné Jednotné roľnícké družstvo. Presvedčovanie prevádzala miestna inteligencia spolu s funkcionarmi okresu. Po niekoľkých dňoch navštevujúci občania pochopili výhodu spoločného hospodarenia poniektorí prichádzali sami na Miestny národný výbor k podpísaniu prihlášok.

V tomto roku započala výstavba kravina na vyšnom konci pri železničnej zástavke. Postupne sa zriaďoval tam nový hospodársky dvor. To znamená, že o celoobecné družstvo sa dobre starali složky národného frontu na čele s dedinskou organizáciou Komunistickej strany československá. Sústavne sa na svojích schôdkach zaoberali z výsledkami družstva, tiež i z nedostatkami.

Voľby do MNV

V roku 1960 sa konali voľby do Národného výboru. Hlasovali sme jednotne za kandidatku národného frontu. Konali sa v novom kulturnom stánku na vyhone. Pri stavani spoločenskej sáli, bola rozšírená prístavbou i (požrna) požiarne zbrojnica.

V letných dňoch bola na školskom dvore Oblastná spartakiada, za veľkej účasti našich občanov i zo susedných obcí. Po skončení spartakiady nasledovala veľká veselica pre mládež večer pre dospelých. Taka mohutná ľudová veselica sa ešte konala pri otvorení kulturného domu a rozšírení požiarnej zbrojnice. Oslava bola spojená s kultúrnym programom očo sa pričínila škola spolu s učiteľmi a ľudovým rozprávačom u nás a na okolí dole známim Ferkom Rendošom. Novo zvolení poslanci započali dobre pracovať nasvedčuje to, že v roku 1961 bola unás zriadená samoobsluha typu B, zo zeleninou. Zhotovená bola z byvalej krčmi a opravená krčma z byvaleho obchodu, ktorý ešte jestvoval ako „Potravne družstvo“. Zelovoc bola v

huštaku v kaštieli, nuž postupom času budova ochabovala, nakoľko opravovať sa nedalo pre spravu o budovaní hydrocentrali v Ružine. Tento objekt taktiež padol stou súvislosťou pre sťahovanie. V tomto roku bol odovzdaný rybník do používania rybárskemu spolku. Tento rybník bol zhotovený v brigádach samotných členov. Nachádza sa pod kaštieľom v známej paňskej zahrade, chovajú sa tam rôzne druhy rýb.

V našej obci bol prvý televízor u s. Kaľavského na dolku. Druhy bol na miestnom národnom výbore a tak postupne pribudalo viac a viac u našich občanov.

V roku 1960 bola reorganizácia okresu. Gelnický okres bol zrušený. Toho času podliehame pod Spiskú Novu Ves.

Tento rok si taktiež spomínajú naši športovci a to futbalový oddiel, nakoľko bola zakúpená prvá výstroj kompletna pre jedenásť futbalistov z prostriedkov MNV. Na domacom ihrisku v tom čase vedeli poraziť dobre hrajúce Helcmanovce 3:1. Do Jakloviec prichádzali mužstvá ako nemocnica Košice, Dukla Košice, Sp. Sobota a podobne. Po čase sa mužstvo stále omladzovalo. V roku 1961 sa prebojovali do II. triedy. Dorastenci hrali v krajskom prebore. V roku 1963 dorastenci z krajskej súťaže vypadli a hrajú v okresnom prebore.

Obet' požiaru

16. mája 1963 popoludni vzplanul požiar na brehu. Horela Dorkova stodola. Požiar zapríčinili deti pani Závadskej rodenej Drorkova. Jeden chlapec starší ušiel von a druhý nestačil, kde v plameňoch zhorel. Odtiaľ sa požiar za veterného počasia preniesol na stodolu s. Mazara, ktorá ohrozovala plameňom novopostavený rodinný domček. Vďaka požiarnému zboru našemu ako i z Margecian a Veľkého Folkmára požiar zlokalizovali.

Pre Jednotné roľnícke družstvo, bol tento rok znamenitý, nakoľko začalo sa naplno hospodáriť, už na novom hospodarskom dvore. Kuriny z Hlinka boli prevezené. Taktiež boli posledné rozpredané ošípane a ošípareň zrušená. Na starom hospodarskom dvore ostala len opravovňa mechanizačných prostriedkov a nejaká skladka umeleho hnojiva.

Koncom novembra napadol veľký sneh, aký už dávno u nás nepamätajú. Sneh spôsobil veľké starosti, ba i škody. Napríklad u s. Humeňanskeho Jozefa v ulici zdemoloval vrch na rodinnom domčeku čo musel od nova postaviť. V huštaku pani Macurovej úplne zvalil rodinný domček drevený.

Sťahovanie niž. Jakloviec

Rok 1964 v kronike bude veľmi vzácny na spomienky najmä zo strany likvidácie nižnej časti obce a výstavby nového sídliska v súvislosti zaplavenia Ružinskej priehrady. Ako prvý dom musel byť zburaný pre výstavbu novej komunikácie s. Mitrika Smricha v Sašine a postupne v ulici a huštaku. Taktiež i výsledky Jednotného roľníckeho družstva boli ovplyvnené, nakoľko deň čo deň sa stráca viac užitočnej pôdy zabranej výstavbou.

Taktiež v tom roku zaznamenali sme najväčšie sucho v posledných dvadsiatich rokoch. Lenže výsledky neboli tak špatne, žeby družstvo neproselo, či už v krmovinej základni, alebo priprave obilovín na siatie. V letnom období skončil svoju úlohu i náš anfiteater. Dohnila podlaha a čelná stena, ktorá sa rozpadla. Tento kultúrny stanok nedostal žiadnu údržbu a takto i dopadlo, že dnes vypada na nepoznanie a neda sa používať.